૪૦૧/૭,૩૫૫

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (પૂર્વ કસોટી - ૧૬ જૂન, ૨૦૧૩)

(સમય : સવારે ૯ : ૦૦ થી ૧૧ : ૧૫) | **સત્સંગ પ્રવેશ - ૧**

નોંધ : પ્રશ્ન પછી આપેલા અંકો તે પ્રશ્નના જવાબના પાના નંબર દર્શાવે છે. **(કુલ ગુણ : ૭૫)**

વિભાગ - ૧ : નીલકંઠ ચરિત્ર - અઢારમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૧

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]
૧. ''ગાડાનું કાંઈ કામ નથી. એક મોટો ચોફાળ લઈ આવો.'' (૯૭)
૨. ''હવે હું તમને નહિ મૂકું.'' (૪૭)
૩. ''તે નિયમ અનુસાર આજે અયોધ્યામાં આપને ઘેર ગયો.'' (૨)

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]
૧. લાખા કોળીની આંખોમાંથી આંસુ વહેવા લાગ્યાં. (૭૨)
૨. ભૂજનગરમાં બિરાજતા રામાનંદ સ્વામીના મુખારવિંદ પર આનંદ ઊભરાવા લાગ્યો. (૯૯-૧૦૦)
૩. તેલંગ દેશના રાજાનો કાઠિયાવાડમાં જન્મ થયો. (૫૪)

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ <u>એક</u> પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક) [૫]
૧. રામાનંદ સ્વામીની વાત (૭૮-૮૧) ૨. રાજા રણજિતસિંહને ઉપદેશ (૧૪-૧૫) ૩. નીલકંઠની શોધમાં (૪૬-૪૭)

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]
૧. રામાનુજાચાર્યની ગાદી પર કયા સંન્યાસી હતા ? (૬૪)
૨. લખુચારણ કેવી દૃષ્ટિવાળી હતી ? (૭૭)
૩. નીલકંઠવર્ણીએ લક્ષ્મણજીને કયા સ્વરૂપે દર્શન દીધા ? (૧૦)
૪. લોજમાં નીલકંઠવર્ણી કથામાંથી કેમ ઊભા થઈ ગયા ? (૯૨)
૫. સિરપુરમાં કયા રાજા રાજ્ય કરતા હતા ? (૩૩)

પ્ર.૫ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૪]
નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.
૧. નીલકંઠવર્ણી ગોપાળયોગી પાસે શું શું શીખ્યા ? (૩૧)
(૧) ☐ બ્રહ્મવિદ્યા (૨) ☐ કુક્ષિવિદ્યા
(૩) ☐ અક્ષિવિદ્યા (૪) ☐ અગ્નિવિદ્યા
૨. વનવિચરણ દરમ્યાન નીલકંઠવર્ણીને કોણે કોણે જમાડ્યા ? (૬૩, ૬૭, ૬૯)
(૧) ☐ શિવ-પાર્વતી (૨) ☐ નાનીબાઈ
(૩) ☐ અમીચંદ (૪) ☐ લક્ષ્મીનારાયણ

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વિધાનોમાં ખાલી જગ્યા પૂરો. [૪]
૧. કાનદાસને .... ના આગમનની જાણ .... એ કરી. (૬૮)
૨. .... સ્વામી .... ની વાવમાં પાણી ભરવા આવ્યા. (૮૫-૮૬)
૩. સંવત .... ના .... માસમાં રામાનંદ સ્વામીએ દેહત્યાગ કર્યો. (૧૧૨)
૪. પિબૈક .... નો ઉપાસક હતો. (૩૫)

વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાંચનમાળા ભાગ - ૧ - બારમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૧

પ્ર.૭ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]
૧. ''પ્રકૃતિ પુરુષનું રાજ્ય આપીએ તો ?'' (૩૦)
૨. ''હજુ સુધી એમ ને એમ વાતો કરો છો !'' (૪૩)
૩. ''અમારું બહુ ખોટું દેખાડે છે માટે એમને સમજાવો.'' (૩)

પ્ર.૮ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૪]
૧. આશાભાઈ શાસ્ત્રીજી મહારાજની વિશેષ નજીક આવ્યા. (૫૫)
૨. દલપતરામ કવીશ્વર બન્યા. (૧૪)

પ્ર.૯ 'બ્રહ્માનંદ સ્વામીનું મંદિરનાં કાર્યોમાં યોગદાન' (૬-૭, ૯) - **પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક)** [૫]

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને **''સત્સંગ પ્રવેશ-૧''** પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :- તારીખ ☐☐ મહિનો ☐☐ વર્ષ ☐☐☐☐

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. મહાજોગીને પગે લાગતાં જોબન પગીને અંતરમાં કેવો ભાવ થયો ? (૩૧)
૨. જેઠાભાઈનો સંકલ્પ જાણી ભગતજીએ શું કર્યું ? (૪૫)
૩. રાયજીએ જોબનને પડકારતાં શું કહ્યું ? (૩૩)
૪. બાળ દેવીદાનને શાના કોડ જાગ્યા ? (૧૩)

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલ વિષય માટે સૂચના મુજબ છ સાચા ક્રમ નંબર તથા તે સાચા ક્રમ નંબરને ઘટનાક્રમ પ્રમાણે ગોઠવો. [૬]

વિષય :- સદ્‌ગુરુ શુકાનંદ સ્વામી (૧૭, ૧૯, ૨૧)

૧. શ્રીજીમહારાજે શીરાનું દાતણ કરાવ્યું. **૨.** શ્રીજીમહારાજે ડાબા ચરણના અંગૂઠામાંથી જ્યોત કાઢી પત્ર પૂરો કરાવ્યો. **૩.** શુકમુનિને ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના વચનથી શ્રીજીમહારાજની સર્વોપરી નિષ્ઠા થઈ. **૪.** તેમણે મુક્તાનંદ સ્વામીને વાત કરી ''શ્રીજીમહારાજને ભલામણ કરો તો મને સાધુ કરે.'' **૫.** શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા, 'ચાલો, ચાલો. ડભાણથી મુક્ત આવે છે.' **૬.** મુક્તાનંદ સ્વામીએ દીક્ષા આપી શુકાનંદ સ્વામી નામ આપ્યું. **૭.** શ્રીજીમહારાજે કહ્યું, ''નિત્યાનંદ સ્વામી પણ આપનું પૂર્વનું નામ જાણતા લાગે છે.'' **૮.** શ્રીજીમહારાજનો પત્ર-વ્યવહાર પણ તેઓ જ સંભાળતા. **૯.** શ્રીજીમહારાજ તેમને જોઈને તરત જ દંડવત્ કરવા માંડ્યા. **૧૦.** હરિભક્તોનું જીવન જોઈ તથા વાતો સાંભળી શ્રીજીમહારાજનાં પ્રત્યક્ષ દર્શન-સમાગમની આતુરતા થઈ. **૧૧.** તેમણે સોમલા ખાચરને વાત કરી, ''શ્રીજીમહારાજને ભલામણ કરો તો મને સાધુ કરે.'' **૧૨.** શ્રીજીમહારાજે જમણા ચરણના અંગૂઠામાંથી જ્યોત કાઢી પત્ર પૂરો કરાવ્યો.

(૧) ફક્ત સાચા નંબરો						
(૨) યથાર્થ ઘટનાક્રમ						

સૂચના : (૧) ફક્ત સાચા નંબરોમાં તમામ છ નંબરો સાચા હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. (૨) યથાર્થ ઘટનાક્રમ પણ સંપૂર્ણ સાચો હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલાં ખોટાં વાક્યોને મથાળાના સંદર્ભમાં સાચાં લખો. [૪]

નોંધ : સંપૂર્ણ સાચું વાક્ય લખ્યું હશે તો જ ગુણ પ્રાપ્ત થશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

ઉદાહરણ :- **સ્વામી યજ્ઞપ્રિયદાસજી :-** મોતીભાઈના દીકરા જેઠાભાઈને ખેતરમાં ફરતી વખતે વીંછી કરડવાથી ધામમાં ગયા. પછી શ્રીજીમહારાજ સાથે આવી મોતીભાઈને નારાયણ કહ્યા.

જવાબ :- **સ્વામી યજ્ઞપ્રિયદાસજી : આશાભાઈ**ના દીકરા **દેસાઈભાઈ**ને **ઘાસના બીડમાં કામ કરતાં સર્પ** કરડવાથી ધામમાં ગયા. પછી **ભગતજી મહારાજ** સાથે આવીને **આશાભાઈ**ને **જય સ્વામિનારાયણ** કહ્યા.

૧. **સદ્‌ગુરુ બ્રહ્માનંદ સ્વામી :** શ્રીરંગદાસજી પોતાની કુનેહ શક્તિથી અને રમૂજી સ્વભાવથી મહારાજને હંમેશાં પ્રસન્ન રાખતા, તેથી શ્રીજીમહારાજ એમને 'બ્રહ્માનંદ' કહીને પણ સંબોધતા. (૩)

૨. **સદ્‌ગુરુ દેવાનંદ સ્વામી :** દીક્ષા પછી તેઓ મુક્તાનંદ સ્વામી પાસે સંસ્કૃત અને ગાયકી શીખવા લાગ્યા. (૧૪)

૩. **ભક્તરાજ દરબાર શ્રી ઝીણાભાઈ :** ઝીણાભાઈએ હઠીસિંહનો ખાટલો ઉપાડ્યો અને શ્રીજીમહારાજ ઝીણાભાઈની નનામી ઉપાડી ચાર ગણાં પગલાં ચાલ્યા. (૩૦)

૪. **સ્વામી નિર્ગુણદાસજી :** તેમની અંતિમ અવસ્થામાં સૌ હરિભક્તો ગળગળા થઈ ગયા અને બોલ્યા, ''હજુ આપણે અટલાદરા મંદિરમાં આરતી ઉતારવાની છે, માટે હિંમત રાખો.'' (૫૧)

વિભાગ - ૩ : નિબંધ

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૩૦ લીટીમાં નિબંધ લખો. [૧૦]

૧. યોગીજી મહારાજનો યુવાનોને ચારિત્ર્યબોધ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૨)
૨. હકારાત્મકતા : પાર ઉતારે વિદ્યાર્થીની નૈયા (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - ઑક્ટોબર - ૨૦૧૨)
૩. કેળવણી ઘડતરનો શ્રેષ્ઠ અવસર : યૌવન (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - ઑક્ટોબર - ૨૦૧૨)

❊ ❊ ❊

નોંધ :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૭ જુલાઈ, ૨૦૧૩ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

☞ અગત્યની જાહેરાત **તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.**

http://www.swaminarayan.org/satsangexams/pastpapers/index.htm